

# **PROCEDURA PRZYSTĄPIENIA DO REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ZASOBÓW GENETYCZNYCH OWIEC**

Instytut Zootechniki PIB zwany dalej Instytutem jest koordynatorem programów ochrony dla ras owiec uznanych za zagrożone: **cakiel podhalański, czarnogłówka, kamieniecka, korideil, merynos barwny, merynos polski w starym typie, olkuska, polska owca górska odmiany barwnej, polska owca pogórza, pomorska, świniarka, uhruska, wielkopolska, wrzosówka, żelaźnieńska.**

## **I. Warunki ogólne przystąpienia do Programu ochrony zasobów genetycznych owiec zwanego dalej Programem:**

1. Uczestnictwo w programie ochrony jest dobrowolne.
2. Uczestnik programu posiada stado owiec rasy zagrożonej, poddanych ocenie wartości użytkowej, o liczebności owiec matek<sup>1</sup> wpisanych do ksiąg głównych:
  - a) minimum 10 owiec następujących ras: kamieniecka, korideil, merynos barwny, olkuska, pomorska, świniarka, wielkopolska, wrzosówka, uhruska, żelaźnieńska;
  - b) minimum 15 owiec rasy cakiel podhalański, czarnogłówka, polska owca górska odmiany barwnej, polska owca pogórza;
  - c) minimum 30 owiec rasy merynos polski w starym typie.
3. Biorący udział w programie ochrony akceptuje i zobowiązuje się do ścisłego przestrzegania wszystkich warunków zawartych w Programie oraz w Procedurze dostępnych na stronie internetowej Instytutu: <http://www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/>.
4. Uczestnik Programu zobowiązuje się do zawarcia umowy dotyczącej realizacji Programu z Polskim Związkiem Owczarskim (PZO) poprzez odpowiedni Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz (RZHOiK).
5. Uczestnik Programu zobowiązuje się do utrzymania zwierząt w miejscu zamieszkania/siedziby stada wskazanym w Wykazie.
6. Program ochrony jest integralną częścią Umowy.
7. Uczestnik Programu zobowiązuje się do corocznego przedstawiania do Instytutu aktualnego wykazu wszystkich owiec do kwalifikacji.
8. Uczestnik Programu wyraża zgodę na udostępnianie i przetwarzanie danych dotyczących jego zwierząt w stadzie oraz warunków ich utrzymania.

---

<sup>1</sup> dotyczy PROW 2014-2020

9. Uczestnik Programu ochrony wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z obowiązującą Ustawą o ochronie danych osobowych, w tym również danych udostępnianych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).
10. Uczestnik Programu zobowiązuje się do niezwłocznego pisemnego informowania Instytutu o wszelkich zmianach w stadzie (padnięciu, wycofaniu, przekazaniu stada, przejmowaniu innego stada lub zamianie zwierząt) zgodnie z obowiązującą Procedurą.
11. Wytypowane przez Hodowcę/Posiadacza owce, zgłoszone do uczestnictwa w Programie akceptowane są przez PZO/RZHOiK. Ostateczna kwalifikacja dokonywana jest przez Instytut po zaopiniowaniu przez Grupę Roboczą ds. ochrony zasobów genetycznych owiec (zwanej dalej Grupą Roboczą). Kwestie sporne rozstrzygane są po zaopiniowaniu przez Grupę Roboczą. Owce matki, które nie zostały zakwalifikowane, nie są obejmowane programem ochrony.
12. Przystąpienie do Programu umożliwia Hodowcy/Posiadaczowi ubieganie się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej lub rolno-środowiskowo – klimatycznej. Więcej informacji na stronie [www.armir.gov.pl](http://www.armir.gov.pl).

## **II. Warunki kwalifikowania stad i owiec do uczestnictwa w Programie i zatwierdzania Wykazów.**

1. Zgłoszenie owiec spełniających warunki uczestnictwa w Programie, przez Hodowcę/Posiadacza do właściwego RZHOiK, który akceptuje owce i potwierdza zgodność informacji na *Wykazie owiec matek zakwalifikowanych do Programu ochrony zasobów genetycznych* oraz *Wykazie owiec remontowych*.
2. Złożenie do Instytutu kompletu dokumentów w terminie **do 14 marca danego roku** – wzory dokumentów do pobrania na stronie Instytutu: [www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/](http://www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/).
  - a) ze strony Hodowcy/ Posiadacza owiec:
    - Wypełniony i podpisany Wniosek o kwalifikację owiec matek i zatwierdzenie Wykazów,
    - podpisany przez Hodowcę/Posiadacza i potwierdzony przez RZHOiK *Wykaz owiec matek zakwalifikowanych do Programu ochrony zasobów genetycznych* oraz *Wykaz owiec remontowych* (**Wykazy sporządzone nie wcześniej niż 1 miesiąc przez datą złożenia do Instytutu**);
    - Umowę dotyczącą realizacji Programu podpisaną przez Hodowcę/Posiadacza i RZHOiK.
  - b) ze strony podmiotu prowadzącego księgi (PZO/RZHOiK):
    - kopie świadectw wpisu do ksiąg hodowlanych owiec wyszczególnionych na wykazach.
3. Sprawdzenie przez Koordynatora w Instytucie przesłanej dokumentacji pod kątem spełnienia wymagań uczestnictwa zgłaszanych owiec w Programie oraz przedstawienie wyników kwalifikacji do zaopiniowania przez Grupę Roboczą.

4. Przesyłanie przez Koordynatora do właściwego RZHOiK listy zatwierdzonych stad owiec do uczestnictwa w Programie (drogą pocztową lub elektroniczną).

### **III. Warunki ubiegania się o kontynuowanie uczestnictwa w Programie ochrony zasobów genetycznych owiec**

1. Hodowca/Posiadacz owiec zobowiązany jest do corocznego składania do Koordynatora w Instytucie **aktualnego Wykazu** wszystkich owiec zgłaszanych do uczestnictwa w programie (nawet jeżeli posiada te same owce) potwierdzonego przez RZHOiK (**Wykazy sporządzone nie wcześniej niż 1 miesiąc przez datą złożenia do Instytutu**).

**Termin składania kolejnych Wniosków i Wykazów do Instytutu, upływa 14 marca każdego kolejnego roku uczestnictwa w Programie, tak aby od 15 marca wszystkie owce, które zostaną zaakceptowane, mogły rozpocząć realizację kolejnego zadania.**

2. Sprawdzanie przez Koordynatora w Instytucie przesłanej dokumentacji pod kątem spełnienia wymagań uczestnictwa owiec w Programie, a następnie w przypadku spełnienia wszystkich warunków akceptowanie.

3. Przesłanie przez Koordynatora kopii zatwierdzonych *Wykazów* do Hodowcy/Posiadacza owiec oraz do właściwego RZHOiK. Liczba owiec zatwierdzona na Wykazie nie może być mniejsza niż tzw. liczba bazowa oraz musi być tożsama z liczbą owiec zadeklarowaną przez Hodowcę/Posiadacza we wniosku do ARiMR o płatność na kolejny rok.

**Termin zatwierdzania Wykazów przez Instytut, zarówno dla rozpoczynających jak i kontynuujących realizację Programu, upływa 15 maja roku rozpoczynającego uczestnictwo lub kolejnego roku uczestnictwa w Programie, z założeniem, że 15 marca każdego roku jest początkiem realizacji Programu i do tego dnia wszystkie owce matki muszą spełniać warunki kwalifikacji do Programu ochrony.**

### **IV. Wymagania ogólne ubiegania się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej PROW 2007 – 2013 lub rolno-środowiskowo – klimatycznej PROW 2014 – 2020 – owce**

1. Hodowca/Posiadacz owiec musi posiadać **plan działalności rolnośrodowiskowej** opracowany we współpracy z upoważnionym doradcą rolnośrodowiskowym z uwzględnieniem wymogów wariantu „Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie” oraz **musi złożyć wniosek** w biurze powiatowym ARiMR, w terminie przewidzianym Rozporządzeniem

MRiRW o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej lub rolno – środowiskowo - klimatycznej, wraz z wymaganymi załącznikami.

2. Hodowca/Posiadacz **musi przedstawić w ARiMR kopię Wykazu owiec matek zakwalifikowanych do Programu ochrony zasobów genetycznych (Oświadczenie OO-1/110)**, potwierdzonego przez wnioskodawcę (Hodowcę/Posiadacza), podmiot prowadzący księgi (RZHOiK) oraz zatwierdzonego przez podmiot upoważniony do realizacji lub koordynacji działań w zakresie ochrony zasobów genetycznych – zawierającą wskazanie zwierząt jakie zostały zakwalifikowane do Programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych.

3. Kopię Wykazu owiec zakwalifikowanych do programu ochrony w danym roku można dołączyć do wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej lub rolno – środowiskowo - klimatycznej **tylko w roku zakwalifikowania tego Wykazu przez Instytut**. Jeżeli beneficjent nie rozpoczął realizacji pakietu w danym roku, a chce rozpocząć w kolejnym, musi uzyskać nowy Wykaz zgodnie z obowiązującą Procedurą. Podobnie w przypadku przejęcia zobowiązania, np. na skutek nabycia praw do stada w wyniku kupna, spadku, przekazania itp., beneficjent zobowiązany jest do niezwłocznego uzyskania nowego Wykazu owiec matek zakwalifikowanych zgodnie z obowiązującą Procedurą.

4. Wykaz wystawiany jest tylko na osobę (ewentualnie na osoby w przypadku małżeństw, instytucje) które są posiadaczami owiec. Powinny być to te same osoby, które figurują we wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej lub rolno – środowiskowo - klimatycznej złożonym do ARiMR.

5. Owce i ich liczba zatwierdzona na Wykazie owiec matek zakwalifikowanych powinny być tożsame z owcami zadeklarowanymi przez Hodowcę/Posiadacza we wniosku do ARiMR o przyznanie pierwszej lub kolejnej płatności. W przypadku konieczności zgłoszenia mniejszej liczby owiec (ale z zachowaniem liczby bazowej) Hodowca/Posiadacz zobowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania Instytutu z podaniem, które owce nie zostały zgłoszone do ARiMR i z jakiego powodu.

### **Informacje dodatkowe związane realizacją Programu ochrony i programu rolnośrodowiskowego PROW 2007 – 2013 lub rolno – środowiskowo – klimatycznego PROW 2014 – 2020**

1. Zadania w obrębie pakietu ochrony lokalnych ras owiec realizowane są w cyklach rocznych. Hodowca/Posiadacz powinien utrzymywać w tym okresie wszystkie zakwalifikowane do Programu owce. Wprowadzanie dodatkowych owiec możliwe jest po zakończeniu rocznego cyklu realizowanego zadania, po uprzednim ich zakwalifikowaniu do Programu.

2. **Dzień 15 marca jest dniem określania stanu obowiązującego na dany rok realizowanego zobowiązania. Stan ten nie może być mniejszy niż stan zadeklarowany we wniosku w pierwszym roku rozpoczęcia zobowiązania lub dla kontynuujących zobowiązanie w roku uznanym za rok bazowy,** gdyż będzie to podlegało sankcjom finansowym.
3. Przy składaniu wniosku do ARiMR o pierwszą jak i kolejną płatność Hodowca/Posiadacz zobowiązany jest dołączyć aktualną kopię potwierdzonego przez Instytut ***Wykazu owiec matek zakwalifikowanych do Programu (Oświadczenie OO-1/110).*** Owce i ich liczba zadeklarowana we wniosku składanym do ARiMR muszą być tożsame z owcami zakwalifikowanymi na Wykazie.
4. **Zastąpienie w trakcie realizacji rocznego zadania** w przypadku sprzedaży lub wycofania owiec ze stada w związku z selekcją hodowlaną, **możliwe jest tylko na owce, które zostały wcześniej zgłoszone (Wykaz owiec remontowych) i zakwalifikowane przez Instytut, w terminie określonym Procedurą i tylko w obrębie zadeklarowanej we wniosku do ARiMR liczby owiec.** Przystępki z licencją, które w roku realizacji zadania wykoją się mogą być objęte Programem, ale tylko w zamian za inne wycofane owce, i pod warunkiem, że zostały wcześniej zgłoszone na Wykazie owiec remontowych, w obowiązującym terminie składania Wniosków i Wykazów.
5. Wszystkie zastąpienia owiec Hodowca/Posiadacz zobowiązany jest dokonać **Wykazem zastąpienia (Oświadczenie ZO-1/110)** w terminach zgodnych z obowiązującym rozporządzeniem. Hodowca/Posiadacz niezwłocznie przesyła do Instytutu ***Wykaz zastąpienia*** potwierdzony przez RZHOiK, wraz z załączoną kserokopią umowy kupna-sprzedaży lub innym stosownym dokumentem. Na Wykazie tym umieszcza owce wycofaną oraz owcę wprowadzaną na zamianę. Wykaz musi zostać przysłany **do Instytutu w terminie 40 dni** od dnia wycofania zwierzęcia ze stada oraz dostarczony do oddziału ARiMR w terminie 30 dni od daty kwalifikacji Instytutu.
6. W przypadku ubycia zwierzęcia ze stada w wyniku działania siły wyższej, nadzwyczajnych okoliczności lub wystąpienia okoliczności naturalnych tzn. niezależnych od Hodowcy/Posiadacza (np. padnięcie, wypadek), zaistniały fakt należy niezwłocznie zgłosić do RZHOiK wraz z odpowiednim dokumentem poświadczającym to zdarzenie (np. zaświadczenie lekarza weterynarii o uboju z konieczności). O fakcie ubycia zwierzęcia ze stada na skutek takich okoliczności należy powiadomić oddział ARiMR **w terminie 10 dni**, od kiedy takie zgłoszenie jest możliwe. Potwierdzony przez RZHOiK ***Wykaz owiec wycofanych z uczestnictwa w Programie w związku z działaniem siły wyższej*** wraz z kopią dokumentów poświadczających takie zdarzenie należy niezwłocznie przesłać do Instytutu.
7. W przypadku wystąpienia konieczności przekazania stada innemu Hodowcy/Posiadaczowi (np. śmierć poprzedniego właściciela, choroba lub inne ważne zdarzenie) w trakcie realizacji

Programu, należy o tym niezwłocznie poinformować Koordynatora i uzgodnić z nim warunki i termin dokonania przekazania stada owiec (dotyczy zarówno przekazującego jak i przejmującego stado).

8. W związku z kwalifikacją podstawowych **Wykazów owiec** w okresie od 15 marca do 15 maja każdego roku, w tym terminie nie będą zatwierdzane przez Instytut zastąpienia owiec, w celu uniknięcia błędnej kwalifikacji, która mogłaby spowodować sankcje dla Hodowcy/Posiadacza. Wyjątek stanowią zastąpienia owiec wycofanych z działaniem siły wyższej po natychmiastowym powiadomieniu Koordynatora o takim zdarzeniu i uzgodnieniu terminu dokonania takiego zastąpienia.

**Szczegółowe informacje dotyczące programów ochrony zasobów genetycznych owiec, procedur oraz wzory formularzy znajdują się na stronie Instytutu Zootechniki PIB: <http://www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/>.**

#### **Koordynatorzy ds. ochrony zasobów genetycznych owiec**

dr hab. Aldona Kawęcka

e-mail: [aldona.kawecka@izoo.krakow.pl](mailto:aldona.kawecka@izoo.krakow.pl)

tel. 666081238

dr inż. Jacek Sikora

e-mail: [jsikora@izoo.krakow.pl](mailto:jsikora@izoo.krakow.pl)

tel. 666081349

Zakład Hodowli Owiec i Kóz

Instytutu Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy

32-083 Balice/Krakowa, ul. Krakowska 1

#### **Niezbędne dokumenty:**

- Wniosek Hodowcy/Posiadacza do IZ PIB Balice
- Wykaz owiec matek zgłoszonych i zakwalifikowanych do uczestnictwa w Programie (*Oświadczenie OO-1/110*)
- Wykaz owiec remontowych zgłoszonych do uczestnictwa w Programie

- Wykaz owiec wycofanych z uczestnictwa w Programie w związku z działaniem siły wyższej Wykaz owiec wprowadzanych na zamianę w trakcie realizacji rocznego zadania (*Oświadczenie ZO-1/110*)
- Wykaz tryków użytkowanych w Programie ochrony

## Terminarz

| <b>WARTO ZAPAMIĘTAĆ!!!</b>                          |                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>14 marca</b>                                     | termin składania Wniosków i Wykazów do Instytutu dla hodowców przystępujących <u>po raz pierwszy</u> do Programu rolno-środowiskowego-klimatycznego |
| <b>14 marca</b>                                     | ostateczny termin składania Wykazów do Instytutu dla hodowców już uczestniczących w Programie ( <u>kolejny rok</u> )                                |
| <b>15 marca</b>                                     | dzień, na który określany jest faktyczny stan zwierząt w danym roku uczestnictwa w Programie w programie ochrony                                    |
| <b>15 maja</b>                                      | ostateczny termin zatwierdzenia Wykazów                                                                                                             |
| <b>40 dni</b>                                       | na zgłoszenie do Instytutu zamiany zwierząt oraz <b>30 kolejnych dni</b> na zgłoszenie faktu zastąpienia do ARiMR                                   |
| <b>10 dni</b>                                       | na zgłoszenie do ARiMR zdarzenia spowodowanego siłą wyższą, nadzwyczajnych okoliczności lub wystąpienia okoliczności naturalnych                    |
| <b>Po wcześniejszym uzgodnieniu z Koordynatorem</b> | możliwość przekazania lub przejęcia stada zwierząt                                                                                                  |